

مقایسه ارزش تشخیصی Anti-cyclic citrullinated peptide antibody و فاکتور روماتوئید در تشخیص آرتريت روماتوئید

دکتر بهزاد حیدری*^۱، دکتر زهرا لطفی^۱، دکتر علیرضا فیروز جاهی^۲، پرناز حیدری^۳

^۱ بخش داخلی، بیمارستان شهید بهشتی، دانشگاه علوم پزشکی بابل

^۲ بخش پاتولوژی و آزمایشگاه، بیمارستان شهید بهشتی، دانشگاه علوم پزشکی بابل

^۳ دانشکده پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران

چکیده

سابقه و هدف: آرتريت روماتوئید (RA) نوعی بیماری خودایمنی مزمن با سیر پیشرونده است که نیاز به تشخیص زودرس و درمان به موقع و جدی دارد. ارزش تشخیصی آنتی‌بادی‌های ضد سیتروکلین (Anti-CCP) در تشخیص زودرس RA در مطالعات متعددی نشان داده شده است. مطالعه حاضر با هدف تعیین و مقایسه ارزش تشخیصی Anti-CCP و فاکتور روماتوئیدی (RF) برای RA انجام شد.

روش بررسی: تحقیقی با طراحی کارآزمایی بالینی از نوع تشخیصی روی ۲۵۵ بیمار RA که تشخیص بیماری بر اساس معیارهای تشخیصی کالج روماتولوژی آمریکا (ACR) در آنان تأیید شده بود و ۲۹۰ بیمار غیر RA انجام شد. نمونه سرم از کلیه بیماران و غیربیماران جهت سنجش Anti-CCP و RF گرفته شد. حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت (PPV)، ارزش اخباری منفی (NPV) و نسبت درست‌نمایی مثبت (LR+) و نسبت درست‌نمایی منفی (LR-) و حدود اطمینان ۹۵ درصد آنها با در نظر گرفتن علائم بالینی معیارهای ACR به عنوان استاندارد تشخیصی برآورد گردید.

یافته‌ها: Anti-CCP در ۷۹/۲ درصد و فاکتور روماتوئید در ۷۲/۱ درصد و هر دو آنتی‌بادی در ۱۳/۳ درصد بیماران RA مثبت بودند. در ۸/۴۷ درصد بیماران RA سرونگاتیو، آزمون AntiCCP مثبت بود. حساسیت، ویژگی، PPV، NPV، LR+ و LR- برای Anti-CCP در تشخیص RA بترتیب ۷۹/۲ درصد، ۹۴/۸ درصد، ۹۳ درصد، ۸۳/۸ درصد و ۱۳/۵ درصد و برای RF بترتیب ۷۲/۱ درصد، ۹۰/۶ درصد، ۸۷/۲ درصد، ۷۸/۷ درصد، ۶/۸۱ و ۰/۲۶ و برای هر دو آنتی‌بادی ۶۴/۷ درصد، ۹۷/۵ درصد، ۹۵/۹ درصد، ۷۵/۸ درصد، ۲۶/۸ درصد و ۰/۳۶ درصد بود. آزمون مثبت Anti-CCP برای تشخیص RA سرونگاتیو، ویژگی ۸۹/۶ درصد و PPV معادل ۸۵ درصد را نشان داد.

نتیجه‌گیری: Anti-CCP از نظر شاخص‌های تشخیصی نسبت به RF خصوصاً در تشخیص RA سرونگاتیو برتری دارد. بهر حال وجود دو آنتی‌بادی با هم از هر کدام به تنهایی ارزش تشخیصی بیشتری را نشان میدهد.

واژگان کلیدی: آرتريت روماتوئید، تشخیص، Anti-CCP، فاکتور روماتوئید، ارزش تشخیصی.

مقدمه

آرتريت روماتوئید (RA) یک بیماری اتوایمنی مزمن التهابی با سیر پیشرونده است که در صورت عدم درمان بموقع و جدی

در اکثر موارد منجر به تخریب غضروف مفصلی و معلولیت می‌گردد (۱). با توجه به وجود داروهای ضد روماتیسمی موثر و جدید تشخیص سریع و درمان هرچه زودتر بیماری می‌تواند از بروز ناتوانی جلوگیری نماید. در حال حاضر تشخیص بیماری بر اساس علائم بالینی، رادیولوژیکی و سرولوژیکی است و آزمون سرولوژیکی نیز محدود به فاکتور روماتوئید (RF) است

آدرس نویسنده مسئول: بابل، بیمارستان شهید بهشتی، بخش داخلی، دکتر بهزاد حیدری

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۷/۳/۷

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۸/۶/۳۰